

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р **Надежда Козма Кузманова** – преподавател по пиано и орган в
АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“, Пловдив
относно дисертационен труд за присъждане на
образователна и научна степен „ДОКТОР“,
представен от **Сонг Сюеша**,
редовен докторант към „Клавирна катедра“
в Инструментален факултет на НМА „Проф. Панчо Владигеров“, София
на тема **„Тенденции в развитието на клавирната музика в Китай след 1990 г.,
отразени в пиесите за пиано на Уанг Дзианджун и Джан Джао“**
Научен ръководител: **проф. д-р Велислава Георгиева**

1. Общо представяне на процедурата и получените за рецензиране материали

Със заповед на Ректора на НМА е даден ход на процедура за провеждане на публична защита на дисертационен труд на тема „Тенденции в развитието на клавирната музика в Китай след 1990 г., отразени в пиесите за пиано на Уанг Дзианджун и Джан Джао“ от Сонг Сюеша. За рецензиране са представени следните материали: дисертационен труд с обем 114 страници, включващ 3 глави, 73 нотни примери и библиография; автореферат; автобиография на докторанта.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Сонг Сюеша е родена на 28.12.1993 г. в Китай. Има завършени две бакалавърски степени – една от Музикалния факултет на Университета Шийоу в Сиан (2011-2015г) Китай, със специалност „Музикология“ и втора от Музикалната консерватория „Франческо Венеце“ в Ровиго, Италия (2016-2019), със специалност „Пиано“. Магистърска степен придобива в Музикалната консерватория „Бенедето Марчело“, Венеция, Италия (2019-2021), със специалност „Пиано“ при италианския пианист и педагог Поли Джанлуиджи. От 2023 г се обучава като докторант в НМА „Проф. Панчо Владигеров“. Концертната ѝ дейност в периода на магистратурата е богата и многообразна. От концертните изяви в този период отличавам изпълнението на „Естампи“ от Клод Дебюси, „Балада“ и „Хани любовна песен“ от Джан Джао.

3. Актуалност на тематиката

Изследван е сравнително слабо разработен проблем както в китайската, така и в международната музиколожка литература – развитието на китайската клавирна музика след 90-те години на XX век. Авторката насочва вниманието към процесите на обновяване на композиторския език чрез взаимодействието между традиционната китайска музикална култура и европейските композиционни техники, които определят облика на съвременното клавирно творчество в Китай. Избраният изследователски обект е представителен за разглеждания период и позволява да бъдат проследени характерни тенденции в развитието на китайската клавирна музика. Актуалността на труда се определя и от неговата практическа насоченост към изпълнителската и педагогическата практика, както и от стремежа да се разшири познанието за китайската клавирна култура извън пределите на страната.

4. Целесъобразност на изследователските методи за постигане на поставените цели

За реализиране на поставените цели докторантката прилага подходящ комплекс от изследователски методи, съчетаващ исторически, музикално-теоретичен, сравнителен и аналитичен подход. Избраната методология е напълно съобразена с предмета на изследването и позволява последователно да бъдат проследени както историческите предпоставки за развитието на китайската клавирна музика, така и особеностите на художествения език в анализираните произведения. Положително впечатление прави съчетаването на теоретичния анализ с изпълнителски и педагогически наблюдения, което придава на разработката не само научна, но и приложна стойност.

5. Оценка на дисертационния труд

Първа глава има уводен и концептуален характер, като поставя необходимата историческа и художествена основа на изследването. В нея докторантката проследява основните етапи от развитието на китайската клавирна музика, като акцентира върху процесите на формиране на съвременния национален клавирен стил и взаимодействието между традиционната китайска музикална култура и европейските композиционни принципи. Особено внимание е отделено на факторите, които определят спецификата на съвременния китайски клавирен репертоар и създават условия за появата на ново поколение композитори, съчетаващи националната традиция със съвременния музикален език. Положително впечатление прави стремежът на авторката да разглежда развитието на китайската клавирна музика не само в исторически аспект, но и в контекста на културните процеси, довели до утвърждаването на нейния съвременен художествен облик. Така първа глава изпълнява успешно своята функция на теоретична подготовка за последващите аналитични разработки.

Втора глава е посветена на творчеството на един от най-значимите представители на съвременната китайска клавирна школа – Уанг Дзианджун. Тя поставя началото на същинската художествено-аналитична част на изследването като след прегледа на творческия път на композитора преминава към задълбочен анализ на две представителни произведения – „Сцени“ (1994) и „Капричио“ (2012).

Впечатление прави последователността, с която са разгледани отделните компоненти на музикалния език – форма, тематизъм, ладохармоничен строеж, метроритъм, полифония, фактура и динамика. Този подход позволява да бъдат убедително разкрити характерните особености на композиторския стил и начините, по които Уанг Дзианджун съчетава традиционната китайска музикална култура със средствата на съвременния европейски композиционен език. Сполучливо е изведена една от основните характеристики на неговото творчество – „съчетава традиционната китайска музика със западноевропейските творчески концепции, превръщайки творбите си в съвременни, но свързани с фолклора на съответния етнос“ (стр. 41). Тази постановка намира убедително потвърждение в последващите музикално-теоретични анализи. Авторката не се ограничава с описателно представяне на произведенията, а проследява механизмите, чрез които националните интонационни, ладови и ритмични особености се претворяват в индивидуален композиторски стил. Анализите са подплатени с богат нотен материал, което допринася за тяхната убедителност и улеснява проследяването на направените изводи.

Трета глава е посветена на творчеството на Джан Джао. Подобно на предходната глава, изложението съчетава кратък преглед на творческия път на композитора с

последователен музикално-теоретичен анализ на избрани произведения, като вниманието е насочено към особеностите на неговия композиционен стил и към средствата за изграждане на художествения образ.

Основателно се подчертава, че в творчеството на Джан Джао „традиционните музикални елементи не се използват като външен колорит, а се превръщат в естествена част от композиционното мислене“ (с. 59). Тази теза последователно се аргументира чрез анализа на разглежданите произведения и позволява убедително да бъдат открити характерните особености на авторския музикален език. Счита се за особено ценно, че авторката разглежда музикалния текст не само като обект на теоретичен анализ, но и през призмата на неговата художествена реализация. Включените интерпретационни наблюдения естествено свързват научното изследване с изпълнителската практика и подчертават художественотворческия характер на дисертацията.

6. Приноси и значимост на научната разработка

Приемам като основателно формулираните от докторантката научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд, като считам, че най-съществените от тях включват проследяването на характерните тенденции в развитието на съвременната китайска клавирна музика след 90-те години на XX век чрез анализа на творчеството на двама ярки представители – Уанг Дзианджун и Джан Джао; разкриване на особеностите на техния композиционен стил и извеждане на характерните проявления на взаимодействието между традиционната китайска музикална култура и съвременния европейски композиционен език чрез задълбочен музикално-теоретичен анализ; успешното съчетаване на научния анализ с изпълнителската практика. Изследваните произведения са не само обект на теоретично осмисляне, но и основа за изграждането на аргументирана интерпретационна концепция, реализирана в концертната програма на докторантката. Получените резултати имат както научна, така и практическа стойност.

7. Критични бележки и препоръки

Дисертационният труд е добре структуриран, аргументиран и съответства на целите и задачите на художественотворческата докторантура. Направените бележки имат препоръчителен характер и не намаляват неговите научни и художествени достойнства. Като член на научното жури бих отбелязала, че към представените материали не са приложени аудио- или видеозаписи на концертните изпълнения на докторантката. Това не позволява да бъде изградена непосредствена слухова представа за художествената реализация на анализирания произведения и за практическото приложение на изложените в дисертационния труд интерпретационни идеи.

8. Автореферат

Авторефератът отразява коректно структурата, целите, основните аналитични резултати и приносите на дисертационния труд. В синтезиран вид той представя най-съществените аспекти на изследването и дава ясна представа за неговата научна и художественотворческа стойност.

9. Заключение.

Представеният дисертационен труд представлява самостоятелно и завършено художественотворческо изследване, посветено на актуален проблем от областта на съвременното клавирно изкуство. Докторантката демонстрира задълбочени познания върху разглежданата проблематика, умения за музикално-теоретичен анализ и

способност да свързва научното изследване с изпълнителската практика. Формулираните научни и научно-приложни приноси намират потвърждение в съдържанието на дисертацията и в представената художественотворческа концепция. Въз основа на казаното **изразявам своето положително становище и предлагам на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „Доктор” на Сонг Сюеша по професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“ докторска програма „Музикознание и музикално изкуство“ с тема на дисертационното изследване „Тенденции в развитието на клавирната музика в Китай след 1990 г., отразени в пиесите за пиано на Уанг Дзианджун и Джан Джао ”.**

3.08.2026 г.

доц. д-р Надежда Кузманова

Пловдив